

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz ASF 037/2023

ED ('Ilmentatur')

Vs

Bank of Valletta plc

Reg No C 2833

('Provditur tas-Servizz' jew 'BOV')

Seduta tas-17 ta' Novembru 2023

Dan huwa ilment li jirrigwardja pagament frawdolenti li sar ghan-nom tal-Ilmentatur lil terzi mill-kont li ghandu mal-Provditur tas-Servizz.

L-Arbitru ghandu quddiemu diversi ilmenti ta' dan it-tip li filwaqt li jvarjaw fuq certi dettalji, fihom hafna affarijiet komuni bejniethom:

- Il-pagament ikun ghal ammont generalment taht il-€5,000 biex ma jinzammx minhabba li jeccedi d-'*daily limit*' ta' pagamenti li jkun maqbul bejn il-Bank u klijent tat-tip '*retail*'.
- Il-frodist jirnexxilu jippenetra b'mod frawdolenti il-mezz ta' komunikazzjoni normalment uzat bejn il-Bank u l-klijent, generalment, permezz ta' SMS jew e-mail.
- Il-frodist jaghti *link* fil-messagg tieghu u jistieden lill-klijent biex jaghfas fuq il-*link* biex jaghmel '*validation*' jew '*re-authentication*' tal-kont tieghu.

- Minkejja diversi twissijiet mahruga mill-banek u mir-Regolatur biex ma jaghsux *links* ghax il-Bank ma jibghatx *links* fil-messaggi tieghu, u li l-klijent ghandu jikkomunika mal-bank biss tramite l-App u/jew il-Website ufficjali u dan permezz tal-kredenzjali li l-bank jkun ta lill-klijenti, il-klijent b'nuqqas ta' attenzjoni jaghfas il-*link*.
- Minn hemm 'il quddiem, il-frodist b'xi mod jirnexxilu jippenetra l-kont tal-klijent u jaghmel trasferiment ta' flus generalment fuq bazi '*same day*' li jmorru fil-kont tal-frodist, generalment, f'kont bankarju f'xi pajjiz Baltiku minn fejn huwa kwazi impossibbli li jsir *recall* effettiv tal-flus galadarba l-klijent jirrapporta lill-bank tieghu li gie fprodut.
- B'rizultat, jinholoq nuqqas ta' ftehim bejn il-Bank u l-klijent dwar min hu responsabbli jgorr il-piz tal-pagament frawdolenti. Il-klijent isostni li l-Bank ma pproteghix meta halla kanal ta' komunikazzjoni normalment uzat bejn il-bank u l-klijent jigi ppenetrat mill-frodist u li l-bank messu nduna li kien pagament frawdolenti ghax generalment il-klijent ma jkollux storja ta' pagamenti bhal dawn.

Il-Bank isostni li l-htija hija kollha tal-klijent ghaliex permezz ta' traskuragni grossolana (*gross negligence*) ikun ta access tal-kredenzjali sigrieti tal-kont tieghu lill-frodist u b'hekk iffacilita l-frodi.

F'dan il-kaz partikolari dawn huma d-dettalji rilevanti:

- Fl-1 ta' Marzu 2023, l-Ilmentatur ircieva l-messagg frawdolenti fuq il-*mobile* permezz ta' SMS fejn is-soltu jircievi notifiki mill-BOV.
- Billi l-Ilmentatur haseb li dan kien messagg genwin mill-BOV, ghafas il-*link* u dahal f'*website* li huwa haseb li kienet tal-BOV ghax dehret identika.
- Mexa pass pass mal-istruzzjonijiet kollha li tah il-frodist u permezz t'hekk dahhal id-dettalji biex isir pagament ta' €3,210.
- Dan sar f'kont tal-bank tal-frodist fil-Lithuania u l-frodist kien pogga struzzjonijiet biex il-pagament isir '*same day*'.¹

---

¹ Page (P.) 90

- B'mod qarrieqi, il-pagament kien jindika li l-beneficjarju kellu indirizz f'Malta u kien jismu Conor Melinn.²
- Minkejja li l-Bank baghat SMS ftit wara³ li sar il-pagament biex jinforma lill-Ilmentatur, il-pagament kien digà attiv u l-process ma setax jitwaqqaf tant li l-flus kienu digà gew trasferiti qabel ma l-Ilmentatur kien identifika ruhu bizzejjed biex il-BOV seta' jisma' l-ilment dwar pagament frawdolenti.⁴
- Sar *recall* mill-BOV⁵ izda dan ma giex accettat mill-Bank tal-Lithuania ghax, skont huma, biex jibaghtu l-flus lura jridu l-firma tal-beneficjarju li kien il-frodist.⁶
- Il-kaz gie rrapportat lill-pulizija ghal aktar investigazzjoni tal-frodi.⁷
- L-Ilmentatur qed jitlob li l-Bank jirrifondilu l-ammont ta' €3,210 li, skont hu, ittiehdu mill-kont tieghu bla awtorizzazzjoni mehtiega kif ukoll rimbors ta' €25 spejjez iddebitati.

Seduti

Saru zewg seduti nhar is-26 ta' Gunju 2023⁸ u t-13 ta' Settembru 2023.⁹

Il-partijiet waqt ix-xhieda u s-sottomissjonijiet zammew il-pozizzjoni kif spjegata fl-Ilment u fir-risposta tal-BOV.

L-Ilmentatur iwahhal fil-BOV talli halla l-frodist jippenetra il-kanal tal-SMS li normalment juza l-Bank biex jikkomunika mieghu u talli ma ndunax li l-pagament kien frodi.

---

² P. 18 - Is-sistema SEPA timxi strettament skont l-*IBAN number* u s'issa ma taghmilx konnessjoni mal-isem u l-indirizz tal-beneficjarju kif dikjarat fit-trasferiment. Ghalhekk, ghal frodist facli jaghti isem u ndirizz fittizju biex jevita xi mblokk mill-*monitoring systems* tal-Bank. Huwa ntiz li meta tidhol l-PSD 3 jew PSR 1 dan il-linkage bejn l-IBAN u l-identità tal-beneficjarju tkun tassattiva.

³ P. 90 - fl-01.03.2023 f'hin 15.01.47 madwar 20 minuta wara li kien gie approvat il-pagament permezz ta' *two-factor authentication*

⁴ P. 90 – bejn il-hin ta' 15:15:34 u 15:16:31

⁵ P. 90 – il-hin ta' 15:49

⁶ P. 92

⁷ P. 12, 14

⁸ P. 66 - 70

⁹ P. 79 - 83

“Il-messagg qarrieqi li rcevejt huwa mill-istess numru li minnu nircievi l-messaggi ta’ meta nircievi xi flus jew komunikazzjoni ohra mill-bank. Il-BOV lili qalli li ma jibghatux messaggi, dan mhu minnu xejn ghax per ezempju l-activation code biex niftah il-Cashlink ircevejtu fuq l-istess numru u meta xi hadd jibghatli l-flus nircievi notifika fuq l-istess numru wkoll. Irrid inqid ukoll li minn meta gara dan il-kaz u ilmentajt mal-BOV, ircevejt l-istess messagg qarrieqi darbtejn ohra. Il-Bank qatt ma infurmani fuq dawn il-messaggi qarrieqa”.^{10 11}

“Nghid li jien emmintu lil dak il-messagg u ghafast il-link u ghamilt l-affarijiet li beda jitlobni. Nghid li dak il-hin kont qed nemmen li qed ikellimni l-bank u obdejt dak kollu li beda jghid. Dan imexxik pass pass biex tidhol fl-Application tal-BOV u timxi mal-instructions li jtik. Tibda taghmilhom u, fost ohrajn, jghidlek biex tidhol fis-Signature; jaghtik id-dettalji x’iddahhal u, fil-kaz tieghi, tani 3210, li hu l-ammont li nqata’. Nghid li dak il-hin bdejt nafda li kien mill-bank u ghamilt dak li beda jghidli u ghamilt kollox. Kif lestejt baghatli messagg ta’ konferma qisu biex jirringrazzjani, qalli ‘Thank you for your update. Your security is our importance’.¹²

“nilmenta li l-message alert domt biex ircevejtu ghax fir-risposta tal-bank qaluli li kieku avzajthom qabel kien hemm cans kbir li l-flus kienu jitwaqqfu milli johorgu mill-bank. Jien qed nilmenta li l-message alert li qatghuli €3,210 domt biex ircevejtu, domt 19-il minuta ... jiena dispjacut li s-servizz tal-bank ma nfirmawnix qabel li nhargu l-€3,210 mill-kont tieghi kif jigri s-soltu”.¹³

---

¹⁰ P. 3

¹¹ Irid jigi ccarat li m’hemmx dubju li l-messagg qarrieqi dahal fuq l-istess kanal li fih il-BOV kien jikkomunika mal-Ilmentatur. Il-kwistjoni hi li l-BOV qatt ma baghat fuq dan il-kanal struzzjoni biex taghfas xi holqa (*link*) biex tikkomunika mal-BOV.

¹² P. 66

¹³ P. 67

Min-naha l-oħra, l-BOV isostni li huwa kien għal kollox konformi mal-ligi kif tipprovdi l-PSD2¹⁴ u l-*Banking Directive 1*¹⁵ mahruġa mill-Bank Centrali ta' Malta.

Il-BOV sahaq li huwa kellu sistema robusta u għal kollox konformi mat-*two-factor authentication provisions* tal-PSD2 u, allura, la l-pagament kien awtentikat b'mod shih mill-Ilmentatur bilfors kien hemm negligenza grossolana min-naha tiegħu li tagħmlu għal kollox responsabbli biex igorr il-konsegwenzi tal-frodi li garrab.

Fil-fatt, fil-kontrolli, l-Ilmentatur ammetta li kien huwa li dahhal il-*codes* li tah il-frodist (li huwa kien haseb li kien il-BOV), inkluz l-ammont u l-aħhar hames cifri tal-kont tal-frodist biex seta' jsir il-pagament specifiku, għalkemm qal li ma kienx jaf li b'hekk kien qed jawtorizza pagament.

Rigward jekk il-Bank għandux xi htija peress li baġat l-SMS 19-il minuta wara li l-pagament kien awtorizzat bit-*two-factor authentication*, il-Bank wiegeb li:

"Il-Bank jixtieq jikkjarifika punt li qajjem is-sur ED fis-seduta tat-13 ta' Settembru 2023 fejn spjega li l-Bank qallu li kieku ha azzjoni mgħagħla u cempel qabel, kien ikun hemm cans li l-flus jitwaqqfu milli johorgu mill-kont. Il-Bank jixtieq jikkjarifika li dan jirreferi għal process tar-recall li huwa kompletament f'idejn il-Bank benefiċjarju u intermedjarju, fejn il-bank intermedjarju jista' jkun iwaqqaf il-flus milli jmorru fil-bank benefiċjarju jekk dan ikun possibbli. F'dan il-kaz dan ma sehħ għaliex ir-risposta li l-BOV ircieva m'għand il-Bank intermedjarju kienet li huma kkomunikaw mal-bank benefiċjarju għar-ritorn tal-flus, izda ma rcivewx risposta. Għaldaqstant, infurmaw lill-BOV biex jikkomunika direttament mal-bank benefiċjarju".^{16 17}

L-Arbitru talab lill-Bank biex jissottometti informazzjoni dettaljata dwar l-iskeda tal-hin ezatt kif graw l-affarijiet, kemm kien il-limitu għal pagamenti li setgħu isiru *online* mill-Ilmentatur, u jekk l-Ilmentatur fit-tnaqqis il-xahar qabel il-kaz kienx

---

¹⁴ Directive (EU) 2015/2366 commonly referred to as PSD 2 meant to safeguard the consumer (PSU) from having responsibility for payments which are not properly authorised.

¹⁵ Directive 1 – THE PROVISION AND USE OF PAYMENTS SERVICES ref CBM 01/2018 which is modelled on the requisites of Directive (EU) 2015/2366.

¹⁶ P. 87

¹⁷ P. 92, Xi haga li l-BOV kien digà għamel

ghamel pagamenti genwini tat-tip *online* kif kien dan il-pagament ilmentat. Dan biex jara jekk l-Ilmentatur kienx midhla tas-sistema *online payments*.

Talab ukoll lista ta' kampanji li kien ghamel il-BOV bhala twissija biex il-klijenti joqghodu attenti mit-tip ta' frodi ilmentata, u dan ghall-perjodu ta' tnax-il-xahar ta' qabel dan il-kaz.

Fir-risposta¹⁸ il-Bank qal:

1. Il-limitu ta' kuljum ghal pagament *online* li kien japplika ghall-Ilmentatur kien ta' €5,000.¹⁹
2. Issottometta skeda dettaljata tal-hinjiet kif zvolga dan il-kaz.²⁰
3. Qal li l-Ilmentatur kien ghamel pagamenti '*third party transaction*' *online* izda l-valur qatt ma qabez €409.00.²¹
4. Issottometta kopja ta' twissijiet kif mitlub izda l-ebda wahda minn dawn il-hafna ma kienet direttament indirizzata lejn l-Ilmentatur.²²

Sottomissjonijiet finali

L-Ilmentatur ghamel sottomissjonijiet finali²³ li fihom qajjem punti godda li apparti li ma humiex relevanti ghall-kaz u gew kontradetti mill-BOV fis-sottomissjonijiet finali taghhom, l-Arbitru skont il-prattika ma jhux konjezzjoni ta' evidenza gdida fis-sottomissjonijiet finali li ma kinux gew ipprezentati waqt il-process.

L-aktar punt validu mqajjem kien li l-Bank

*“ma hax passi adegwati biex jissalvagwardja lill-klijenti tieghu fi zmien meta, hekk kif irrikonoxxa huwa stess, tali attentati kienu zdiedu konsiderevolment”.*²⁴

---

¹⁸ P. 86 - 113

¹⁹ P. 86; 88

²⁰ P. 90

²¹ P. 86

²² P. 94 - 113

²³ P. 115 - 118

²⁴ P. 116

Il-BOV ghamel sottomissjonijiet finali²⁵ li rrepetew hafna mill-argumenti li kienu digà tressqu speċjalment li l-pagament kien gie awtorizzat mill-Ilmentatur bit-2-factor authentication u li:

“F’dan il-kaz il-Bank kellu l-kunsens tas-Sur ED sabiex isir il-pagament, liema kunsens il-partijiet qablu dwaru fit-Terms and Conditions. In fatti, ġia spjegat fir-risposta tal-Bank, it-termini u kundizzjonijiet li jirregolaw l-internet banking, (annessi bhala ‘Dok.A’ mar-risposta tal-Bank) jipprovdu s-segwenti:

*‘All payments, instructions, order, applications, agreements other declarations of intent and messages submitted by you through the Channels, after entering your BOV Securekey security number or numbers (‘Security Number/s’), or input your BOV Mobile PIN (‘BOV Mobile PIN’), or input your biometric data, **are deemed as binding on you.**’*

‘You authorise us to act on any instruction that we receive through the Channels which has been , or reasonably appears to have been, sent by you and which, where applicable, has been sent using your Security Number/s or BOV Mobile PIN or biometric data.’

‘If you ask us to make a payment immediately, we cannot change it or cancel the payment instruction because we start processing it when we receive it.’

Ghaldaqstant, meta l-Bank ircieva struzzjonijiet legittimi minghand is-Sur ED fejn approva pagament skont il-metodi elenkati fit-termini u kundizzjonijiet, il-Bank kien obligat li jiprocessahom immedjatament.”²⁶

Qal ukoll li l-SMS li jintbaghat biex jinforma lill-klijenti wara li tkun saret it-tranzazzjoni ma kienx obligu u ma kienx parti mit-2-factor authentication:

“Dan għaliex il-pagament ikun digà approvat bl-istrong customer authentication li huwa l-mezz ta’ sigurtà li titlob il-PSD2 biex jiġi approvat pagament.

---

²⁵ P. 120 - 131

²⁶ P. 121 - 122

L-SMS m'huwiex mezz ta' sigurtà biex jigi approvat pagament, izda l-Bank 'b'mod volontarju, ghax mhux obligat li jaghmel dan, jintbaghat SMS biex nevitaw pagamenti ohra li ma jkunux legittimi sabiex f'dak il-kaz inkunu nistghu niehdu l-passi mehtiega u nwaqqfu l-cards u nibblokkjaw l-Internet Banking.' In fatti, dan sar mill-BOV meta s-Sur ED infurmah bis-sitwazzjoni."²⁷

Saret ukoll referenza ghall-fatt li anke l-Malta Communications Authority (ara s-sezzjoni li jmiss) kienu ikkonfermaw li l-BOV ma kellux mezzi kif jista' jwaqqaf lil xi frodist milli jipersonifika ruhu qisu l-Bank u juza l-SMS li normalment juza l-Bank biex jinghataw notifiki lill-klijenti tieghu.

Konsultazzjoni mal-Malta Communications Authority

Biex l-Arbitru jifhem l-intricci teknoloġici dwar kif frodist jista' jipersonifika ruhu qisu l-Bank biex jiffroda lill-klijenti, stieden ghal konsultazzjoni lil espert tas-security kemm tal-BOV kif ukoll tal-Malta Communications Authority (MCA).

Mill-verbal tal-laqgha ta' konsultazzjoni²⁸ johrog illi dan it-tip ta' frodi, maghruf teknikament bhala *Spoofing* u *Smishing* jew kollettivament bhala *Social Engineering Scams*, ma jippermittix lill-Bank li jiehu xi prekawzjoni (ghajr ovvjament twissijiet effettivi biex il-klijenti joqghodu attenti) biex il-frodist ma jkunx jista' juza dan il-kanal ta' komunikazzjoni biex jiffroda lill-klijenti.

Analizi u konsiderazzjoni

L-Arbitru huwa tal-fehma li ghall-fini ta' trasparenza u konsistenza biex jasal ghal decizjonijiet dwar ilmenti bhal dawn, ikun floku li jippubblika mudell dwar kif jahseb ghandha tinqasam ir-responsabbiltà tal-frodi bejn il-bank koncernat u l-klijent iffrodat u dan billi jiehu konsiderazzjoni ta' fatturi li jistghu ikunu partikolari ghal kull kaz.

---

²⁷ P. 124

²⁸ P. 79 – 80; 81 - 86

Ghal dan il-ghan, l-Arbitru qed jannetti ma' din id-decizjoni mudell li fi hsiebu jippubblika u li ser jigi wzat biex jasal ghal decizjoni dwar kif ser isir 'apportionment' tal-konsegwenzi tal-frodi. Il-mudell fih ukoll diversi rakkomandazzjonijiet biex il-banek ikompli jsahhu l-protezzjoni tal-konsumatur kontra frodisti li kulma jmur dejjem isiru aktar kapaci u kreattivi.

Izda l-Arbitru jhoss il-bzonn jemfasizza bil-qawwa li filwaqt li huwa minnu li l-banek ma ghandhomx mezz kif jipprojbixxu li jsir *spoofing/smishing* fil-mezzi ta' komunikazzjoni li juzaw mal-klijenti, m'humieq jaghmlu bizzejjed biex iwissu b'mod effettiv lill-klijenti biex joqghodu attenti; biex ma jaghfsux *links* li jkunu f'dawn il-messaggi avolja jkunu jidhru li gejjin mill-bank koncernat fuq il-mezz li normalment juza l-bank biex jibghat messaggi lill-klijenti.

Mhux bizzejjed li jaghmlu avvizi kontinwi fuq il-*website* taghhom. Mhux bizzejjed li johorgu twissijiet fuq il-*mass media* jew *social media*.

Il-konsumatur huwa impenjat bil-problemi tal-hajja ta' kuljum u ma ghandux jigi pretiz li billi jsir avviz fuq il-*website*, fil-gurnali/TV, jew fuq il-pagna ta' *Facebook* tal-bank, b'daqshekk il-konsumatur jinsab infurmat. F'kazijiet serji ta' frodi bhal dawn jehtieg li l-banek juzaw komunikazzjoni diretta mal-klijent permezz ta' SMS jew *email*. Dan l-aspett huwa wiehed mill-fatturi inkluzi fil-mudell.

Min-naha l-ohra, l-Arbitru jifhem li l-fatt li l-klijent jizbalja billi jaghfas *link* li jkun gie mwissi biex ma jaghfasx ghax tista' tkun frawdolenti, b'daqshekk din ma tkunx awtomatikament taqa' fil-kategorija ta' negligenza grossolana skont il-ligi.

Il-Qorti Ewropea tal-Gustizzja (CJEU) fil-kaz ta' *Wind Tre and Vodafone Italia*²⁹ taghmel referenza li ma tkunx negligenza fi grad grossolan jekk jaqa' ghalha anke konsumatur medju li jkun ragonevolment infurmat u attent. L-Arbitru jara ilmenti minn ilmentaturi li facilment jaqghu f'din il-kategorija.

Fuq kollox, il-PSD 2 taghmila cara³⁰ li l-konsumatur irid jaghti l-kunsens tieghu biex isir il-pagament specifiku u mhux bizzejjed kunsens generali li jkun kontenut f'xi *Terms of Business Agreement*. Ghalhekk, il-banek jehtieg li jkollhom sistema ta' pagamenti robusta bizzejjed biex il-pagament ma jsirx jekk ma jkunx specifikament awtorizzat mill-klijent/ilmentatur.

---

²⁹ Decizjoni 13 Settembru 2018 C-54/17

³⁰ *Article 64 of PSD2*

Il-banek ma jistghux ma jerfghux responsabbiltà jekk ihallu toqob fis-sistemi taghhom li permezz taghhom il-frodist ikun jista', bla ma jkun hemm aktar involviment tal-klijent/ilmentatur, jaghmel awtorizzazzjoni specifika tal-pagament a favur tal-frodist. Dan il-fatt huwa wkoll inkluz fil-mudell.

Il-mudell jaghti wkoll konsiderazzjoni ghal xi cirkostanzi partikolari tal-kaz. Jista' jkun hemm cirkostanzi partikolari fejn il-messagg tal-frodist ikun anqas suspettuz. Cirkostanzi fejn il-klijent ikun f'negozjati ghal xi self mill-bank jew li l-klijent ikun imsiefer u jkun qed jaghmel tranzazzjonijiet li mhux soltu jaghmilhom, u b'hekk inaqqsu is-suspett tal-klijent li l-messagg li rcieva jista' jkun frawdolenti.

Il-mudell ghandu wkoll gharfien dwar jekk l-Ilmentatur ikunx midhla tas-sistemi ta' pagamenti *online* mal Bank billi jkun ghamel xi pagament simili (genwin) fit-12-il xahar ta' qabel. Dan jghin ukoll biex tigi ffurmata opinjoni jekk il-*monitoring* tal-pagamenti li l-Bank huwa doveruz jaghmel (kif spjegat fil-mudell) huwiex effettiv.^{31 32}

Decizjoni

L-Arbitru jiddeciedi skont kif provdut f'Artiklu 19(3)(b) b'referenza ghal dak li, fil-fehma tieghu, ikun gust ekwu u ragonevoli fic-cirkostanzi u merti sostantivi tal-kaz.

Meta l-Arbitru japplika l-mudell propost ghal dan il-kaz partikolari jasal ghal din id-decizjoni:

---

³¹ (EU) 2018/389 tas-27 ta' Novembru 2019 RTS *supplement* ta' PSD2 EU 2015/2366 Artikli 2(1) u 2(2)

³² PSD2 Eu 2015/2366 Artiklu 68(2).

	Percentwal ta' htija tal-Provditur	Percentwal ta' htija ta' l-Ilmentatur
Ilmentatur li jkun wera traskuragni grossolona	0%	100%
Tnaqqis ghax ircieva l-messagg fuq <i>channel</i> normalment uzat mill-Bank	50%	(50%)
Zieda ghax l-Ilmentatur ikkopera b'mod shih biex sar il-pagament ilmentat	(30%)	30%
Zieda ghax ikun ircieva twissija diretta mill-Bank fl-ahhar 3 xhur	0%	0%
Sub-total	20%	80%
Tnaqqis ghal cirkostanzi specjali	0%	0%
Tnaqqis ghal assenza ta' pagamenti simili genwini fl-ahhar 12-il xahar ³³	0%	0%
TOTAL FINALI	20%	80%

Ghalhekk, skont il-mudell, l-Ilmentatur ghandu jgorr 80% tal-piz u l-20% l-ohra igorrhom il-BOV.

Il-mudell isib li l-fatt li l-Ilmentatur baqa' jikkopera mal-frodist billi mela l-ammont u l-ahhar 5 cifri fis-*Signatures* tal-App li kien midhla taghha ghaliex

---

³³ P. 86, *item 2*

ghamel dan it-tip ta' pagamenti fit-12-il xahar ta' qabel, izid id-doza ta' negligenza tal-Ilmentatur. Il-mudell jiskuzah biss ghax ma kienx ircieva twissija diretta mill-BOV dwar dawn l-iskemi frawdolenti fix-xhur ta' qabel dan il-kaz u ghalaq joffrilu kumpens ta' 20%.

Ghaldaqstant, *ai termini* tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Arbitru qed jordna lil Bank of Valletta plc ihallas lill-Ilmentatur is-somma ta' sitt mija u tnejn u erbghin ewro (€642).

Il-pagament irid isir fi zmien hamest ijiem tax-xoghol mid-data tad-decizjoni. Altrimenti l-imghax legali jibda jghodd mill-iskadenza tal-hamest ijiem sad-data tal-hlas effettiv

Peress li l-piz gie allokat bejn il-partijiet kull parti ggorr l-ispejjez taghha.

Alfred Mifsud

Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

17 ta' Novembru 2023

Mudell għall-allokazzjoni ta' responsabbiltà bejn Fornituri ta' Servizi ta' Pagament (PSP) u Utenti ta' Servizi ta' Pagament (PSU) f'każ ta' scams ta' pagamenti frawdolenti

Xi termini importanti

PSP Fornitur ta' Servizi ta' Pagament. Dan jista' jkun bank jew istituzzjoni finanzjarja oħra li toffri servizzi ta' pagament lill-klijenti. Dan id-dokument japplika għal dawk il-fornituri ta' servizzi kollha li huma liċenzjati mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji f'Malta (MFSA), ir-regolatur finanzjarju f'Malta.

PSU Utent ta' Servizi ta' Pagament. Dan jirreferi għal kwalunkwe klijent li jirċievi servizzi ta' pagament minn PSP.

PSD2 DIRETTIVA (UE) 2015/2366 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar is-servizzi ta' pagament fis-suq intern, li temenda d-Direttivi 2002/65/KE, 2009/110/KE u 2013/36/UE u r-Regolament (UE) Nru 1093/2010, u li tħassar id-Direttiva 2007/64/KE.¹

Din id-Direttiva hija komunement imsejha 'PSD2' għaliex issegwi direttiva oħra maħruġa mill-UE fuq l-istess suġġett.

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-MT/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32015L2366>

Skont il-preambolu 71 tal-imsemmija PSD2, l-PSU huwa responsabbli għall-ħlas ta' kwalunkwe tranzazzjoni ta' pagament mhux awtorizzat biss sal-ammont ta' €50, ħlief jekk l-PSU aġixxa b'mod frawdolenti jew b'negliġenza grossolana.

Negliġenza grossolana mhix definita speċifikament fil-PSD2, u kull każ għandu l-merti tiegħu biex jiġi determinat jekk l-PSU ikkontribwixxiex għat-telf permezz ta' negliġenza grossolana. Il-maġġoranza tal-ilmenti magħmula lill-Arbitru li jikkonċernaw *scams* ta' pagamenti frawdolenti huma bejn il-PSP li jattribwixxu negliġenza grossolana lill-PSU, u l-PSU li jiċċdu tali negliġenza grossolana.

Il-preambolu tal-PSD2 jagħti biss eżempju wieħed ta' negliġenza grossolana (fejn l-apparat u l-kodiċi ta' awtentikazzjoni jinżammu flimkien u jsiru aċċessibbli b'mod negliġenti lill-frodisti), imma l-frodi sar ħafna aktar sofistikat minn kif kienet meta daħlet fis-seħħ il-PSD2. Id-determinazzjoni tal-preżenza jew assenza ta' negliġenza grossolana saret ħafna aktar diffiċli għax iċ-ċirkostanzi ta' kull *scam* filwaqt li jkollhom l-istess tifsila, jkunu jvarjaw f'pekuljaritajiet importanti.

L-Arbitru jsostni b'saħħha li l-għażla bejn negliġenza normali u negliġenza grossolana mhix binarja. Mhux il-każ li negliġenza normali tfisser li m'hemm l-ebda responsabbiltà tal-PSU filwaqt li negliġenza grossolana tfisser responsabbiltà totali. Bejn negliġenza normali u dik grossolana teżisti firxa neboluża fejn ikun neċessarju li l-allokazzjoni ta' responsabbiltà bejn l-PSU u l-PSP issir b'mod meqjus skont iċ-ċirkostanzi partikolari ta' kull każ. L-Arbitru, fil-fatt, jissuggerixxi li każijiet fejn parti jew mhi responsabbli għal xejn inkella hija responsabbli għal kollox għandhom ikunu l-eċċezzjoni u mhux ir-regola. Il-preambolu 73 tal-PSD2 donnu jhaddan il-kunċett tal-allokazzjoni ta' responsabbiltà bejn il-partijiet skont jekk l-PSU hux konsumatur jew le. Dan il-kunċett ta' allokazzjoni ta' responsabbiltà għandha tapplika wkoll f'aspetti oħra tat-tranzazzjoni in kwistjoni.

Huwa importanti li l-PSP jifhmu li hemm differenza bejn l-awtentikazzjoni u l-awtorizzazzjoni ta' pagamenti. Il-pożizzjoni ġenerali meħuda mill-PSP hija li għaladarba pagament jiġi awtentikat, allura, huwa awtomatikament awtorizzat permezz tan-negliġenza grossolana tal-PSU. Dan mhux il-każ u wieħed irid iżomm il-kunċetti ta' awtentikazzjoni u awtorizzazzjoni ben distinti minn xulxin.

L-ewwel kunsens ġenerali li wieħed jagħti meta wieħed jiffirma għal servizz ġdid mhux biżżejjed biex tiġi awtorizzata tranzazzjonijiet ta' pagament. Il-kunsens tal-PSU huwa meħtieġ kull darba li titwettaq tranzazzjoni ta' pagament. Għalhekk, huwa ċar li l-PSU irid jesprimi l-kunsens mhux biss għall-kuntratt prinċipali miftiehem mal-PSP iżda wkoll għal kull ħlas mgħoddi lill-PSP. Ħafna PSP jiddeskrivu fit-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt qafas tagħhom li l-kunsens jingħata meta tiġi applikata awtentikazzjoni qawwija tal-klijent (SCA).

SCA huwa proċess ta' awtentikazzjoni li jivvalida l-identità tal-PSU jew tas-servizz ta' pagament. B'mod aktar speċifiku, l-SCA tindika jekk l-użu tal-istrument tal-pagament huwiex awtorizzat. SCA hija bbażata fuq l-użu ta' mill-inqas żewġ elementi mit-tliet kategoriji li ġejjin:

- i. **Għarfien**, li huwa xi ħaġa li l-PSU biss jaf (bħal PIN jew password);
- ii. **Pussess**, li huwa xi ħaġa li għandu biss l-PSU (bħal karta ta' kreditu jew apparat registrat); u
- iii. **Inerenza**, li tkun xi ħaġa li huwa l-PSU (bħall-użu tal-marki tas-swaba' jew ir-rikonoxximent tal-vuċi).

Minhabba s-sistemi ta' kontroll adoperati mill-Banek permezz tat-*two-factor authentication* (ħlief f'pagamenti taħt il-€50) jaf jidher ovvju li pagamenti jistgħu isiru biss wara li jiġu debitament awtentikati. Però, il-vjaġġ mill-awtentikazzjoni għall-awtorizzazzjoni, fil-każ ta' pagamenti frawdolenti, jeħtieġ prova mill-PSP li l-PSU kien negligenti b'mod grossolan meta għamel il-kredenzjali tal-aċċess għal pagament (mogħtija mill-PSP bħala parti mir-relazzjoni kuntrattwali) disponibbli lill-frodisti.

L-Arbitru isostni li mhux awtomatiku li ġaladarba pagament frawdolenti jiġi awtentikat allura huwa wkoll awtorizzat mill-PSU. Fil-fatt, jista' jkun hemm ċirkostanzi evidenti fejn il-grad ta' negligenza grossolana tal-PSU jitnaqqas, jekk mhux jitneħħa għal kollox. Wieħed irid iżomm f'moħħu d-dispożizzjonijiet tal-preambolu 71 tal-PSD2 li jipprovdi li "***Ma għandu jkun hemm l-ebda responsabbiltà f'każ li l-pagatur ma jkunx f'pożizzjoni li jsir jaf bit-telf, is-serq jew il-miżapproprjazzjoni tal-istrument ta' pagament***".

Il-frodisti, filfatt, qed isiru aktar sofistikati fil-mod ta' kif iżejnu l-iskemi qarrieqa tagħhom b'tali mod li huwa diffiċli li wieħed jagħrafhom mir-realtà.

Dan iqajjem il-kwistjoni ta' kif l-Arbitru għandu jiddetermina l-allokazzjoni ta' responsabbiltà bejn il-PSP u l-PSU. Biex jevita, jew almenu jnaqqas, il-perċezzjoni ta' suġġettività u inkonsistenza fl-għoti ta' kumpens f'każijiet ta' pagamenti frawdolenti, l-Arbitru jixtieq jippubblika mudell li jispjega l-kriterji, u l-piż korrispettiv tagħhom, użati fid-determinazzjoni tal-allokazzjoni ta' responsabbiltà bejn il-PSP u l-PSU.

Għal dan il-għan, l-Arbitru ser ikun qed jaddotta l-mudell segwenti għall-allokazzjoni ta' responsabbiltà bejn il-PSP u l-PSU f'każijiet ta' lmenti ta' *scams* ta' pagamenti frawdolenti.

Il-Mudell

Kriterji għall-allokazzjoni ta' responsabbiltà (iċ-ċifri fil-parentesi jindikaw tnaqqis fir-responsabbiltà allokata)	PSP	PSU
Negliġenza grossolana bla kwistjoni tal-PSU	0%	100%
Tnaqqis ta' negliġenza grossolana minħabba li l-frodist jagħmel użu minn meżzi ta' komunikazzjoni normalment użati mill-PSP u, allura, ta' impressjoni ċara li din kienet komunikazzjoni ġenwina - <i>Nota 1</i>	50%	(50%)
Żieda jekk l-PSU ipparteċipa attivament fil-frodi lil hinn milli biss żvela l-kredenzjali – <i>Nota 2</i>	(30%)	30%
<i>Żieda jekk PSP innotifika lill-PSU b'komunikazzjoni diretta biex joqgħod attent mit-tali scams:</i>		
Fl-aħħar 3 xhur	(20%)	20%
Fl-aħħar 6 xhur	(10%)	10%
Aktar minn 6 xhur	0%	0%
Tnaqqis jekk japplikaw ċirkostanzi speċjali - <i>Nota 3</i>	20%	(20%)
Tnaqqis jekk l-PSU m'għamilx tranzazzjonijiet ġenwini simili fl-aħħar 12-il xahar jew l-ammont tal-pagament mhux tipiku tal-esperjenza tal-kont tal-PSU – <i>Nota 4</i>	20%	(20%)

Dan il-mudell huwa applikabbli b'mod ġenerali imma l-Arbitru jibqa' ħieles li ma jimxix miegħu f'każijiet speċifiċi li jirrikjedu apprezzament partikolari. Però, l-Arbitru ser jiġġustifika, bi spjegazzjonijiet adegwati fid-deċiżjonijiet tiegħu meta ma jimxix ma' dan il-mudell, fejn applikabbli.

Noti (għat-tabella t'hawn fuq)

Nota 1: Spiss, *scammers* jużaw tattiċi ta' *smishing* li jippermettuhom jippużaw, b'mod illegali, bħala komunikazzjonijiet ġenwini mill-PSP billi jużaw il-mezzi normali ta' komunikazzjoni tagħhom, inklużi SMS, *emails*, u telefon. Anke jekk il-PSP jista' ma jkollux is-setgħa teknika li jwaqqaf dawn l-illegalitajiet, l-PSU ma tistax tluwu għal kollox li assumu li dik kienet komunikazzjoni ġenwina. Ħafna jiddependi mill-effettività tax-xandir tal-PSP mal-klijenti tagħhom biex iwissihom biex joqgħodu

attenti minn tali skemi bi spjegazzjonijiet ċari ta' x'għandhom u x'm'għandhomx jagħmlu fiċ-ċirkostanzi.

Nota 2: Xi kultant PSU imorru lil hinn milli sempliciment jinfurmaw lill-frodist bil-kredenzjali tas-sigurtà tagħhom, imma attivament jipparteċipaw u jkomplu billi jimlew id-dettalji tal-pagament tagħhom. Heġa li biha jmisshom jintebħu li l-iskema hija ta' natura frawdolenti. F'każijiet bħal dawn, l-PSU igorr doża ogħla ta' negligenza grossolana.

Nota 3: Ċirkostanzi speċjali jistgħu jinkludu każijiet fejn il-klijent ikollu negozjati oħra għaddejnin mal-PSP li jagħmlu t-talba frawdolenti għal awtentikazzjoni mill-ġdid inqas suspettuża.

Nota 4: PSP huma obbligati li jkollhom sistemi effettivi ta' sorveljanza ta' pagamenti biex jiproteġu lill-PSU minn pagamenti frawdolenti. Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2018/389 tas-27 ta' Novembru 2017 jistabbilixxi *standards* tekniċi regolatorji għall-awtentikazzjoni qawwiya tal-konsumatur u *standards* miftuħin ta' komunikazzjoni, u jissupplimenta d-Direttiva (UE) 2015/2366.³

Dan jipprovdi fl-artikolu 2(1) li:

“Il-fornituri ta' servizzi ta' pagament għandu jkollhom fis-seħħ mekkaniżmi li jimmonitorjaw it-tranzazzjonijiet li jippermettulhom jaqbd u tranżazzjonijiet tal-pagament mhux awtorizzati jew frodulenti ... Dawn il-mekkanizmi għandhom ikunu msejsa fuq l-analiżi tat-tranzazzjonijiet tal-pagament, filwaqt li jqisu elementi li huma tipiċi tal-utent ta' servizzi ta' pagament fiċ-ċirkostanzi ta' użu normali tal-kredenzjali personalizzati ta' sigurtà.”

L-artikolu 2(2) jipprovdi li s-segwenti fatturi bbażati fuq riskju għandhom jitqiesu fil-mekkanizmi li jissorveljaw it-tranzazzjonijiet:

- a. Listi ta' elementi tal-awtentikazzjoni kompromessi jew misruqa;
- b. L-ammont ta' kull tranżazzjoni ta' pagament;
- b. Xenarji tal-frodi magħrufa fl-għoti ta' servizzi ta' pagament;
- d. Sinjali ta' infezzjoni tal-malwer fi kwalunkwe sessjoni tal-proċedura ta' awtentikazzjoni;
- e. F'każ li l-apparat jew is-softwer tal-aċċess jingħata mill-fornitur ta' servizzi ta' pagament, log tal-użu tal-apparat tal-aċċess jew tas-softwer mogħti lill-utent ta' servizzi ta' pagament u l-użu anormali tal-apparat tal-aċċess jew tas-softwer.

---

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-MT/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32018R0389>

Ġie ċċarat li l-obbligazzjoni ta' sorveljanza ta' mekkaniżmi ta' pagament m'għandux ikun 'sorveljanza ta' riskju f'ħin reali' u solitament isir 'wara' l-eżekuzzjoni tat-tranzazzjoni ta' pagament. Għadu ma ġiex definit kemm wara, imma ovvjament għal kwalunkwe valur reali ta' tali mekkaniżmi, d-differenza bejn il-ħin reali tal-pagament u dak tas-sorveljanza effettiva ma tridx tkun wisq.

Aktar minn hekk, l-artikolu 68(2) tal-PSD2 jawtorizza PSP li jimblokka pagament:

“Jekk maqbul fil-kuntratt qafas, il-fornitur ta' servizzi ta' pagament jista' jirriżerva d-dritt li jimblokka l-użu tal-istrument ta' pagament għal raġunijiet oġġettivament ġustifikabbli relatati mas-sigurtà tal-istrument ta' pagament, is-suspett ta' użu mhux awtorizzat jew frodulenti tal-istrument ta' pagament jew, fil-każ ta' strument ta' pagament b'linja ta' kreditu, riskju sinifikattivament akbar li l-pagatur jista' ma jkunx kapaċi jissodisfa r-responsabbiltà tiegħu li jħallas.”

Jekk l-PSU qatt ma għamel tali pagament onlajn fit-12-il xahar ta' qabel l-avveniment frawdolenti, jew jekk il-pagament mhux ta' valur tipiku tal-esperjenza normali tal-PSU, għandu jiġi kkunsidrat li jiżdied is-sehem allokat lill-PSP għan-nuqqas tiegħu li jaddotta mekkaniżmi ta' sorveljanza ta' pagamenti effettivi.

Applikazzjonijiet prattiċi tal-mudell

PSU jirċievi SMS fuq il-kanal li s-soltu juża l-PSP biex jikkomunika miegħu, liema SMS jinfurmah li jrid jagħfas ħolqa sabiex jivvalida l-kont tiegħu. Għalkemm il-PSP regolarment iħabbar, permezz tal-mezzi ġenerali u soċjali tiegħu, li PSU iridu jikkomunikaw mal-bank permezz tal-APP jew internet banking u xejn aktar u li qatt ma jmisshom jagħfsu fuq ħolqiet mibgħuta permezz ta' *email* jew SMS, l-PSU b'negligenza jaqa' fin-nasba u jagħfas il-ħolqa li donnha tagħtih access għall-*website* normali tal-PSP. Allura hu ma jissuspettax li hemm frodi.

Il-frodisti, li issa jafu li l-PSU bela' l-lixka, jikkonvincuh jaqsam magħhom il-kredenzjali tiegħu u jipproċedu billi jeffettwaw pagament lill-kont tal-IBAN tagħhom stess fil-Litwanja, pereżempju. Huma jibdlu t-termini tal-pagament għal pagament immedjat/bi priorità, u jpoġġu isem ta' beneficijarju falz b'indirizz Malti (għax is-sistema tas-SEPA timxi biss fuq in-numru tal-IBAN u ma tagħmilx konnessjonijiet mal-isem tal-benefiċjarju).

Mument i wara, l-PSU jirċievi notifika mill-PSP li pagament sar mill-kont tiegħu li l-PSU jemmen li hu ma awtorizzax, u għall-ewwel darba jinduna li ġie ngannat.

Rapport immedjat lill-PSP ikun tard wisq biex iwaqqaf il-pagament li ġie effettwat immedjatament u talba għal sejha lura tal-fondi ma jkollhiex suċċess.

F'każ bħal dan it-telf jinqasam nofs bin-nofs.

Jekk hemm evidenza li l-PSU fil-verità ipparteċipa fit-tranzazzjonijiet billi eżegwixxa struzzjonijiet mill-frodisti lil hinn milli qasam magħhom it-*two-factor authentication* (eż. billi mela l-ammont u l-aħħar numri tal-kont beneficijarju permezz ta' informazzjoni miġjuba mill-App) allura n-negliġenza grossolana timxi bi 30% mill-PSP għall-PSU biex l-allokazzjoni tiġi 20:80.

Dan huwa test li jqis is-saħħa tas-sistemi tas-sigurtà tal-pagamenti tal-PSP. Sistemi robusti għandhom jifilħu għal tentattivi frawdolenti li jawtorizzaw tranzazzjonijiet ta' pagamenti speċifiċi, sakemm il-PSU ma jikkooperax b'negliġenza ma' min ikun qed iwettaq il-frodi lil hinn mill-iżvelar tal-kredenzjali tas-sigurtà u b'negliġenza jikkoopera ma' min qed jagħmel il-frodi biex jawtorizza l-pagament speċifiku. Jekk is-sistemi ma jkunux b'saħħithom biżżejjed u jippermettu lil min qed jagħmel il-frodi biex jippenetrahom u jawtorizza anki mingħajr il-partecipazzjoni attiva tal-PSU fil-livell tal-awtorità tal-pagament tat-tranzazzjoni, allura, l-PSP għandu jerfa' r-responsabbiltà.

Jekk hemm evidenza li l-PSP fit-tliet xhur ta' qabel l-incident kien baġat komunikazzjoni diretta (mhux biss komunikazzjoni permezz tal-*website* tal-medja ġenerali/soċjali) lill-PSU biex joqgħod b'seba' għajnejn għal skemi frawdolenti ta' dan it-tip, allura, n-negliġenza grossolana timxi b'20% oħra mill-PSP għall-PSU. Dan jenfasizza l-importanza li jintużaw mezzi ta' avvizi diretti mal-PSU meta PSP isir konxju ta' skemi frawdolenti li jkunu qed jitwettqu biex jingannaw PSU. F'każ bħal dan, l-allokazzjoni ssir ta' 0:100.

Jekk il-komunikazzjoni diretta tkun saret aktar minn tliet xhur qabel, però, xorta waħda fis-sitt xhur ta' qabel l-incident, allura, l-bidla tkun ta' 10%. L-allokazzjoni allura tkun ta' 10:90. Jekk il-komunikazzjoni tkun saret aktar minn sitt xhur qabel, ma jsir l-ebda bdil u r-responsabbiltà tibqa' ta' 20:80, dejjem jekk ikun hemm partecipazzjoni attiva fit-tranzazzjoni frawdolenti permezz ta' negliġenza grossolana. Fin-nuqqas ta' partecipazzjoni attiva, (i.e., jekk l-PSU jonqos biss billi jiżvela kredenzjali sigrieti), ir-responsabbiltà tibqa' 50:50 jekk in-notifika diretta tkun eqdem minn sitt xhur.

Jekk it-tranzazzjoni frawdolenti issefħ fi żmien meta l-PSU qed ikollu negozjati mal-PSP fuq xi servizz ieħor li jagħmel it-talba frawdolenti għall-awtentikazzjoni inqas suspettuża, dan jiġi kkunsidrat b'tibdil ta' responsabbiltà ta' 20%. Dan jista' jinkludi wkoll ċirkostanzi fejn il-PSU ikun qed jagħmel pagamenti li mhux soltu jagħmilhom, eż. waqt li jkun qed jivvjaġġa, li jagħmel it-talba frawdolenti għal awtentikazzjoni mill-ġdid inqas suspettuża.

Bdil ieħor simili ta' 20% jsir jekk l-PSU qatt ma jkun għamel trasferimenti ġenwini simili fit-12-il xahar ta' qabel l-incident, jew l-ammont tal-pagament huwa differenti ferm mill-esperjenza normali tal-kont tal-PSU, minħabba li s-sistema ta' sorveljanza

tal-bank trid tkun sensittiva għal hwejjeġ strambi bħal dawn u l-bank imissu għalhekk ifittex validazzjoni diretta mingħand l-PSU qabel ma jipproċedi bil-pagament.

Eżempju prattiku 1

Sra AB irċeviet SMS meta kienet qed tivvjaġġa barra minn Malta. Hi ppanikkjat għall-prospett li l-card tagħha tiġi bblukkata għax kien l-uniku mezz li biha setgħet tiffinanzja l-ispejjeż tagħha sakemm kienet imsiefra u, allura, għafset il-ħolqa fl-SMS. Il-frodista b'arti imma b'ingann irkupra l-kredenzjali ta' awtentikazzjoni tagħha u wara madwar nofs siegħa hi rċeviet notifika b'SMS mill-PSP li kkonferma l-pagament ta' €4000 lil kont tal-IBAN barrani. Hemmhekk hi ndunat li kienet ġiet ingannata u kkuntattjat il-bank biex jibblokka l-kont tagħha u jeffettwa talba għal sejha lura tal-fondi.

Minhabba li l-pagament sar fuq bażi ta' priorità mill-frodista, talba għal sejha lura tal-fondi ma kellhiex suċċess minkejja li ġiet effettwata mill-PSP bla dewmien.

Il-PSP jirrifjuta li jirrimborsa għax jargumenta li s-Sra AB kienet negliġenti b'mod grossolan meta għafset il-ħolqa fuq l-SMS meta l-bank kien regolament avża kontra li jsir dan fuq il-mezzi ġenerali u soċjali tiegħu. Is-Sra AB wettqet pagamenti *online* fit-12-il xahar ta' qabel imma ma kinitx attivament għenet lill-frodista lil hinn mill-iżvelar negliġenti tal-kredenzjali sigrieti tagħha. Ma kinitx irċeviet komunikazzjonijiet ta' twissija diretti dwar skemi frawdolenti ta' dan it-tip mill-PSP fit-3 xhur jew 6 xhur ta' qabel.

X'porzjoni tat-tort għandu jkollha s-Sra AB?

Porzjoni dovuta għax għafset il-ħolqa tal-SMS	50%
Żid assistenza attiva fit-tranzazzjoni frawdolenti	0%
Żid jekk irċeviet twissija diretta fl-aħħar tliet/sitt xhur	0%
Tregġa' lura: ċirkustanza speċjali **	0%
Tregġa' lura: ma kienx hemm pagamenti <i>online</i> fl-aħħar 12-il xahar	0%
Allokazzjoni totali ta' responsabbiltà	50% b'50% għall-PSP

** *Dal-każ jassumi li kienet imsiefra fl-Ewropa u ma kienx hemm użu sinjifikanti mhux tas-soltu tal-kont waqt is-safar qabel ma jseħħ il-każ ta' frodi.*

Eżempju prattiku 2

L-istess bħall-eżempju ta' qabel imma s-Sra AB kienet irċeviet twissija diretta xahrejn qabel.

Porzjoni dovuta talli ntagħfset il-ħolqa tal-SMS	50%
Assistenza attiva fit-tranzazzjoni frawdolenti	0%
Žid irċevuta ta' twissija diretta fl-aħħar tlett xhur	20%
Tregġa' lura: ċirkustanza speċjali	0%
Tregġa' lura: pagamenti online fl-aħħar 12-il xahar	0%
Allokazzjoni totali ta' responsabbiltà	70% b'30% għall-PSP

Eżempju prattiku 3

L-istess bħall-eżempju 1 hawn fuq imma s-Sra AB kienet attivament assistiet fil-frodi billi ddaħħal informazzjoni fl-ordni għal pagament b'żieda mal-izvelar tal-kredenzjali sigrieti tagħha, u kienet irċeviet twissija diretta xahar qabel, però, qatt m'għamlet pagament *online* fl-aħħar 12-il xahar.

Porzjoni dovuta talli ntagħfset il-ħolqa tal-SMS	50%
Žid l-assistenza attiva fit-tranzazzjoni frawdolenti	30%
Žid irċevuta ta' twissija diretta fl-aħħar tliet xhur	20%
Tregġa' lura: ċirkustanza speċjali	0%
Tregġa' lura: pagamenti <i>online</i> fl-aħħar 12-il xahar	(20)%
Allokazzjoni totali ta' responsabbiltà	80% b'20% għall-PSP

L-Arbitru jenfasizza li dawn huma eżempji biex juru kif il-mudell kieku jaħdem b'mod generali, imma dejjem bir-riżerva tad-dritt li jitlaq mill-mudell skont iċ-ċirkostanzi partikolari tal-ilment bi spjegazzjoni fid-deċiżjoni tal-każ għal tali avarija mill-mudell.

Rakkomandazzjonijiet ulterjuri biex PSP isaħħu l-protezzjoni tal-PSU tagħhom kontra *scams* ta' pagamenti frawdolenti

L-Arbitru jixtieq jagħmel dawn ir-rakkomandazzjonijiet li jmisshom jiġu kkunsidrati b'serjetà mill-PSP.

1. Tneħhija jew tnaqqis ta' ħlas ta' tariffi *standard* għal talbiet għal sejha lura tal-fondi f'każ ta' pagamenti frawdolenti speċjalment fejn tapplika negliġenza grossolana ta' inqas minn 100%.
2. Kampanji edukattivi aktar effettivi u frekwenti li jwissu dwar *scams* ta' pagamenti frawdolenti fuq il-medja kemm ġenerali kif ukoll soċjali, imma partikolarment bl-użu ta' mezzi ta' komunikazzjoni diretti mal-PSU.
3. Applikazzjoni ta' dan il-mudell fl-għoti ta' rimborsi f'każijiet ta' pagamenti frawdolenti li ma jiġux ilmentati mal-OAFS imma jiġu rrapportati lil (u rrifjutati minn) PSP.
4. Fissazzjoni ta' limiti aktar baxxi mil-limitu ta' kuljum totali, fil-każ ta' limiti fuq tranżazzjonijiet *online*. L-Arbitru huwa sensittiv għall-fatt li huwa teknologikament ta' sfida għall-PSP li jiffissaw il-limiti tal-ħlas ta' kuljum u tat-tranżazzjonijiet biex ikunu adattati għal kull ċirkustanza tal-klijent. Madankollu, għandu jkun pjuttost fattibbli għall-PSP li japplikaw limiti aktar baxxi għall-klijenti *retail* milli għall-klijenti kummerċjali, u li l-limitu ta' tranżazzjoni jkun aktar baxx mil-limitu ta' kuljum li jkopri aktar minn tranżazzjoni unika f'gurnata waħda.
5. Addottar ta' sistemi ta' sorveljanza ta' tranżazzjonijiet aktar sensittivi għal tranżazzjonijiet mhux tas-soltu li jmisshom jiġu kkonfermati direttament mal-PSU qabel ma tiġi mwettqa t-tranżazzjoni.
6. L-introduzzjoni ta' proċessi ta' verifika aktar stretti għal bidliet fid-dettalji ta' kuntatt jew registrazzjoni ta' apparat ġdid (possibbilment inkluża żjara fizika f'fergħa jew verifika bit-telefon). In-notifika ta' tali bidliet ta' kuntatt għandha tintbagħat ukoll lil numri ta' kuntatt/indirizzi tal-*email* preċedenti.
7. Li *Apps* intizi biex jiġġeneraw kodiċijiet ta' awtentikazzjoni jiġu limitati għal użu fuq apparat elettroniku uniku.